

el ar fi rom. : /1, I, p. II, 436; 25, 118, cu remarca că rom. *čaban*, larg răspândit în multe graiuri și în ucr. literară, lipsește din graiurile transcarpatice/. Cf. însă prezența antroponimului rom. *Čoban*, alături de multe altele: *Mirga*, *Nýgřa*, *Kornůta* etc., în estul și nordul Ucrainei transcarpatice, cu atestări încă din cele mai vechi timpuri /15, 27/. În v. M. cuvântul *čobán*, evident împrumut din graiurile rom. nordice (< *ciobán* „id.“, cf. 3, II, h. 394), neuzitat în alte graiuri huțule /44, 130; 7, h. 145/, este folosit rar, alături de termenul propriu *vywčěr*, care denumește atât „mînzărarul“, cît și „sterparul“, întrucît oile cu lapte nu se despart, de regulă, de cele sterpe¹.

Roskýw s.m. (gen. sg. *roskólu*) „desfacerea stînei, toamna, și separarea oilor după proprietari“ (în 30, III, 66: *roskıl* „trecere îngustă pentru oi în coșar“). Din rom. *răscól* „id.“ (18, 693; 17, 23). Expresia: *robýty roskýw* „a răscoli stîna“.

Stepýn s.m. „proprietarul turmelor de oi, al vitelor, al pășunilor; p. ext., proprietar“. Din rom. *stăpîn* „id.“ (3, I, h. 391, *țirlaş* în multe puncte: = *stăpîn*²). Der.: *besstepýnskyj* adj. „al nimănui“. Din familia rom. *stăpîn* sînt și împrumuturile, frecvent folosite în v. M.: *stepynyty* „a stăpîni; a avea grijă de ceva“ (cf. și /88, 14/) și *stepynála* din expr. *u stepyněl'i* „în păstrare, în grijă“. Pînă nu demult, aici circula, paralel cu *stepyn*, și cuvîntul *liveránt* (< germ.).

Sterpár s.m., „păstor de oi sterpe“ (III, V). Din rom. *sterpár* „id.“ (cf. 95, 46, 85, 104 ș.a.; cf. arom. *stirpar*). Împrumut recent, cuvîntul acesta își extinde tot mai mult frecvența, vorbitorii preferîndu-l numirilor proprii perifrastice: *vywčěr vyd ilywnnikú*, ~ *vyd jélovýx ovéc* și găsind un sprijin în alte împrumuturi din aceeași familie lexicală (vezi § 11.A.A.1).

Strunkár, strungár s.m. „cel care mîină oile din strungă la muls“, general folosit, alături de sinonimul, propriu, *zahoňinnik*, dar mai frecvent decît acesta, datorită frecvenței absolute în grai a rom. *strunga*, și, ca și acesta, caracteristic în primul rînd graiurilor huțule. Din rom. *strungár* /94, 173/.

Vakár s.m. „păstor de vaci“ — general la huțuli /88, 9; 7, h. 146/, înlocuind perifriza proprie *pastúx vyd (do) korów*. Din rom. *vacár* /94, 178/, preluat și de lipoveni /5, 60/. Derivate: *vakáryty* „a practica ocupația dată“; *vakárka* „văcăriță“³.

Vátax s.m. „baci, mai mare peste ciobani“. Din rom. *vătáh*, var. a lui *vătáf*, cu semnificația sa păstorească păstrată și azi în graiurile rom. (46, I, 88 — Rm. Vilcea; 3, II, h. 394). Cf. /94, 178/. Altfel, dar neîntemeiat, /44, 244/. Deși singurul termen pentru desemnarea funcției respective, în v. M. el are un singur derivat: *vatahuváty* vb., atestat în /30, I, 129/. Cf. numeroasele derivate din graiurile transcarpatice în /25, 119/.

¹ În [30, IV, 467] găsgm omonimul *čobán* „vas de lemn pentru lapte“, care trebuie să fie de aceeași sursă: cf. rom. *ciobănă* „un vas de lemn...“ (60, 17-Jina; 1, I, p. II, s.v. *cioban*).

² Cf. [68, 1239]: alb. *stopan* „baci, șeful ciobanilor“. Inf. II: *vátax- ce stepýn vyd stáji* „vătăful (= baciul) e stăpînul stînei“.

³ *Vakarija* „locul unde pasc vacile“ (II, III), puțin utilizat în v. M., din rom. *văcărie* (vezi p. 112, n. 2). Cf. [44, 245].